

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
Office of the National Human Rights Commission of Thailand

เฉลิมฉลอง
วันساกรลว่าด้วยชนพื้นเมืองดั้งเดิม
ของโลก

INTERNATIONAL DAY OF THE WORLD'S INDIGENOUS PEOPLE

09 สิงหาคม 2565

วันสากรว่าด้วยชนพื้นเมืองดั้งเดิมของโลก

คืออะไร

องค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้วันที่ 9 สิงหาคม ของทุกปี เป็น "วันสากรว่าด้วยชนพื้นเมืองดั้งเดิมของโลก" เพื่อเฉลิมฉลองและย้ำเตือนถึงการบัญญัติของชนเผ่าพื้นเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในโลก ที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของตน ซึ่งต้องได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกับทุกคนในสังคม

องค์การสหประชาชาติเคยประเมินว่า ทั่วโลกมีชนเผ่าพื้นเมืองกว่า 370 ล้านคน อาศัยอยู่ใน 90 ประเทศ คิดเป็นร้อยละ 5 ของประชากรโลก และคิดเป็นร้อยละ 15 ของกลุ่มประชากรที่ยากจนที่สุด มีภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารมากกว่า 7,000 ภาษา โดยชนเผ่าพื้นเมืองส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 อาศัยอยู่ในทวีปเอเชีย

9 สิงหาคม

วันสากรว้าด้วย ชนพื้นเมืองดึงเดิมของโลก

ชนเผ่าพื้นเมือง
กับ กลุ่มชาติพันธุ์
ต่างกันอย่างไร ?

แผนงานสหประชาชาติ (UNEP) ยอมรับว่า 'ชนเผ่าพื้นเมือง' (Indigenous People) ไม่มีนิยามที่เป็นสากล แต่อาจพิจารณาจากลักษณะดังต่อไปนี้

- อาศัยอยู่ หรือเคยอาศัยอยู่ในภูมิภาคนั้นก่อนเป็นอาณาจักรหรือการผนวกดินแดน หรืออยู่ร่วมกับกลุ่มวัฒนธรรมอื่น ๆ ในช่วงการก่อตัวของรัฐชาติ หรือเป็นอิสระจากการปกครองที่กล่าวอ้างโดยรัฐชาติ
- เป็นผู้คงรักษาบุคลิกลักษณะเฉพาะของภาษา วัฒนธรรม สังคม ของกลุ่มตนได้อย่างน้อยก็เป็นบางส่วน พร้อมทั้งระบุว่าตนเองเป็นชนพื้นเมือง และได้รับการยอมรับจากกลุ่มคนอื่น ๆ ในสังคม

ขณะที่รัฐไทยให้นิยามว่า ชนเผ่าพื้นเมืองจะต้องตั้งถิ่นฐานมาก่อนในบริเวณนี้ หรือในยุคก่อนอาณาจักร ซึ่งในกรณีของไทยยังมีข้อถกเถียงกันว่า แบ่งแยกได้ยากกว่าเผ่าพันธุ์ ด้วยความหลากหลายเผ่าพันธุ์ต่างๆ ในบริเวณนี้มานานแล้ว รัฐไทยจึงปฏิเสธคำว่า 'ชนเผ่าพื้นเมือง' และใช้คำว่า 'กลุ่มชาติพันธุ์'

